

jovicích ze dne 8. listopadu 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí dle §u 81 tr. zák.

D ů v o d y:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., shledává zmatečnou stížnost mylným podřadění činu, obžalovanému za vinu kladeného, pod § 81 tr. zák. z té příčiny, že kontrolora okresní nemocenské pokladny nelze považovati za osobu chráněnou §em 68 tr. zák. Názor tento je nesprávným, nacpak dlužno přisvědčiti stanovisku, zaujatému nalézacím soudem, pro jehož bezvadnost mluví již ta okolnost, že zákon ze dne 30. března 1888 čís. 33 ř. zák. vděčí svůj vznik péči státu o blaho dělnictva, a že tím byla instituce nemocenských pokladen svěřena zvláštnímu dohledu a vlivu vlády. Citovaný zákon vykazuje též celou řadu pozitivních ustanovení, z nichž je zjevně patrnou veřejnoprávní povaha okresních nemocenských pokladen. Tak stanoví § 1 obligatorní pojištění dělníků pro případ nemoci; dle §u 12 má politický zemský úřad podstatný vliv na zřízení nemocenských pokladen, na ustanovení jejich obvodů, jakož i jejich činnost; v §u 14 je politickému zemskému úřadu vyhrazeno schválení stanov pokladny; dle §u 19 jsou okresní nemocenské pokladny podrobeny státnímu dohledu politických úřadů první stolice; podle § 20 může za předpokladů tam uvedených nahrazena býti správa okresních nemocenských pokladen státními orgány; trestati přestupky zákona, v §§ 67 a 68 blíže naznačené, přísluší politickým úřadům (§§ 69 a 70); § 73 zavazuje též obce, by spolupůsobily při provádění tohoto zákona a tak dále. Z toho, co uvedeno, plyne, že jsou to veřejnoprávní zájmy, jež docházejí ochrany činností okresních nemocenských pokladen, vyvíjenou pod státním dohledem. Okresní nemocenské pokladny jsou proto institucí veřejného práva, jejich správu a to bez jakéhokoli omezení dlužno pokládati za vládní záležitost ve smyslu §u 101 tr. zák. a přísluší tudíž všem orgánům, pověřeným správou tou, bez výjimky ochrana §u 68 tr. zák. Nemůže býti proto nejmenší pochybnosti, že kontrolora okresní nemocenské pokladny dlužno pokládati za vrchnostenskou osobu, stojící pod ochranou §u 68 tr. zák., i kdyby jeho činnost záležela v těch úkonech, jež zmatečnou stížnost vypočítává (v kontrole, zda některá osoba jako nemocná u nemocenské pokladny ohlášená je skutečně nemocnou; v doručování platebních rozkazů a vybírání peněžitých nemocenských příspěvků), poněvadž i tyto úkony náležejí nesporně do oboru správy, jež, jak vytknuto, beze všeho omezení tvoří záležitost vládní.

Čís. 508.

Zatajení zásob.

Speciálním ustanovením §u 44 čís. 1 nařízení ze dne 13. září 1920, čís. 520 sb. z. a n. bylo derogováno, pokud jde o brambory, generální ustanovení §u 2 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

(Rozh. ze dne 11. července 1921, Kr I 131/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při

krajském soudu v Hradci Králové ze dne 29. prosince 1920, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin zatajování zásob dle §u 2 čís. 2 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Nalézací soud vzal za prokázáno, že obžalovaný při soupisu zásob bramborů, který konal dne 22. října 1920 v obci výkupní komisař, úmyslně neohlásil 16 q bramborů, které měl uschovány ve stodole pod slamou, a že prohlásil na dotaz komisaře, že nemá jiných bramborů než ty, které byly uloženy ve sklepě, a že obžalovaný pro tento čin byl již potrestán nálezem okresní politické správy, byv odsouzen pro přestupek §u 44 čís. 1 nařízení vlády republiky Československé ze dne 13. září 1920, čís. 520 sb. z. a n. k pokutě 50 K, v případě nedobytnosti do vězení na dva dny. Sprošťující výrok spočívá na úvaze, že citovaným vládním nařízením bylo derogováno ustanovení §u 2 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 567 sb. z. a n., pokud jde o brambory, ve prospěch kompetence úřadů politických. Zmateční stížnost státního zastupitelství uplatňuje proti sprošťujícímu rozsudku důvod zmatečnosti dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. a ve spojení s ním také důvod čís. 6 §u 281 tr. ř. Pokud se posléz uvedeného zmatku týče, zmateční stížnost ani nenaznačuje, v čem by měl záležeti, není proto v tomto směru po zákonu provedena a netřeba se zmatkem tím zabývat. Nehledíc k tomu, není tu však dovolávaného zmatku dle §u 281 čís. 6 tr. ř., poněvadž nalézací soud se nevyslovil nepřislušným k projednání věci, nýbrž vyřídil obžalobu věcně. S hlediska důvodu zmatečnosti dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. vytýká stížnost rozsudku, že právní názor, že citovaným vládním nařízením bylo derogováno ustanovení §u 2 lich. zákona, pokud jde o brambory, jest mylným, že nařízením tím nebyla pryj vyjmuta trestnost zatajení bramborů z působnosti lichevních soudů a že ustanovení §u 44 cit. vládního nařízení bylo by možno užítí jen na ony případy, jichž skutkovou povahu nebylo by lze podřaditi pod ustanovení §u 2 lich. zákona. Zmateční stížnosti nelze přiznati oprávnění. Nařízení vlády republiky Československé ze dne 13. září 1920, čís. 520 sb. z. a n., jež bylo vydáno na základě zmocňovacího zákona ze dne 15. dubna 1920, čís. 337 sb. z. a n., a jež má tudíž platnost zákona, zařadilo v §u 44 pod čís. 1 až 6 a v §u 45 pod čís. 1 až 5 přestupky, jichž pojmové znaky jsou přesně stanoveny a jež se, jak vychází na jevo ze závěrečných odstavců těchto paragrafů, trestají okresním politickým úřadem. V §u 46 odstavec první cit. vládního nařízení pojaty jsou všechny jiné přestupky tohoto nařízení nebo předpisů na základě jeho vydaných, tedy s vyloučením přestupků, jež jsou výlučně uvedeny v §§ 44 a 45 onoho nařízení; přestupky povahy naznačené v §u 46 odstavec první trestány jsou rovněž okresním politickým úřadem. V odstavci druhém uvedeného §u 46, jímž navázáno jest na odstavec první tohoto paragrafu, jest pak stanoveno, že, zakládá-li trestný čin — tedy povahy naznačené v prvním odstavci §u 46 a nikoli přestupků uvedených taxativně v §u 44 čís. 1 až 6 a v §u 45 čís. 1 až 5 cit. vládního nařízení — skutkovou povahu činu soudně trestného, přísluší trestní řízení soudům. § 44 čís. 1 cit. vládního nařízení stanoví, že, kdo zúmyslně zatají úřadu zásoby brambor nebo bramborových výrobků, jež má v držení, anebo jež uschovává, trestá

se okresním úřadem politickým. Pro tento trestný čin jest, jak vychází na jevo z hořejších úvah, vždy příslušným okresní úřad politický, neboť jest to jeden z trestných činů výlučně zařazených v §§ 44 a 45 cit. vládního nařízení, na něž se ustanovení odstavce druhého §u 46 nevztahuje. Speciálním ustanovením §u 44 čís. 1 cit. vládního nařízení bylo derogováno generelní ustanovení §u 2 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., pokud jde o brambory, a právem proto nalézací soud obžalovaného sprostil z obžaloby pro přečin dle §u 2 lich. zák.

Čís. 509.

Záměna jména při obeslání strany ku hlavnímu přelíčení jménem jiné osoby, zastoupené týmž obhájcem, nezakládá ještě zmatečnosti, mohlo-li obhájci mylné označení dle okolností případu býti nápadným.

(Rozh. ze dne 12. července 1921, Kr I 62/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmateční stížnost soukromé žalobkyně do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 18. listopadu 1920, pokud jím byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro přestupek proti bezpečnosti cti.

Důvody:

Opírajíc se o zmateční důvod čís. 3 §u 281 tr. ř. vytýká soukromá žalobkyně Marie G., že porušen byl předpis, jehož šetřiti zákon výslovně pod zmatečností nařizuje, poněvadž proti předpisu §u 221 tr. ř. nebyl její právní zástupce Dr. Karel K. jejím jménem o ustanoveném hlavním přelíčení zpraven, nýbrž vyrozuměn jménem jejího manžela Františka G-a, jehož byl rovněž zástupcem. Pravda ovšem, že byl zákon v ustanovení §u 221 tr. ř. potud, pokud předpisuje, by den hlavního přelíčení byl oznámen také soukromému žalobci, pokud se týče, ve smyslu §u 79 tr. ř. jeho zástupci, porušen tím, že zaviněním soudní kanceláře byl Dr. K. zpraven o hlavním přelíčení proti Heřmanu L. zároveň s veřejnou obžalobou pro zločin krádeže též o soukromé žalobě Marie G. na den 18. listopadu 1920 ustanoveném jako zástupce soukromého žalobce Františka G. místo soukromé žalobkyně Marie G-ové, jak kanceláři nařízením soudu ze dne 6. srpna, pokud se týče 17. září bylo uloženo. Než ne každé porušení zákona činí již rozsudek zmatečným, nýbrž jen ono, jež sankcí zmatečnosti jest chráněno. V § 221 tr. ř. jest pouze zachování tří, pokud se týče osmidenní lhůty ku přípravě obžalovaného k obhajování dáno pod sankci zmatečnosti, ostatní ustanovení tohoto paragrafu však nikoliv. Byť i tedy v tomto případě nedopatření soudní kanceláře bylo litovati, nečiní záměna jména soukromé žalobkyně a následkem toho neobeslání téže ku hlavnímu přelíčení a tím nastalé porušení zákona rozsudek ještě zmatečným, ježto nejde o porušení takové, kteréž by bylo pod pohrůžkou zmatečnosti a kryto dovolávaným zmatkem čís. 3 § 281 tr. ř. Proto musí se zmateční stížnost, ježto není zde uplatňovaného zmatečného důvodu, minouti s úspěchem. Za tohoto stavu není směrodatným, jestli tím, že nebyla zásilka doručena k vlastním rukám, byl též porušen předpis § 79 tr. ř., a proto netřeba se touto otázkou dále zabývat. Než i výtka s hlediska zmatečného důvodu čís. 5 § 281 tr. ř. jest bezpodstatná, neboť namítaného rozporu zde není. I když se ani nepřihlíží